

Dz. U. 2022 poz. 88**USTAWA**

z dnia 17 grudnia 2021 r.

o zmianie niektórych ustaw w związku z przedłużeniem realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351) w art. 29 w ust. 1 w pkt 30 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 31 w brzmieniu:

„31) stawów i zbiorników wodnych o powierzchni przekraczającej 1000 m² i nieprzekraczającej 5000 m² oraz głębokości nieprzekraczającej 3 m, położonych w całości na gruntach rolnych.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 1505 oraz z 2022 r. poz. 24) po art. 10b dodaje się art. 10c w brzmieniu:

„Art. 10c. 1. Jeżeli postępowanie administracyjne lub inne postępowanie jest wszczynane na wniosek złożony za pomocą formularza udostępnionego na stronie internetowej Agencji po uwierzytelnieniu strony tego postępowania w systemie teleinformatycznym Agencji, wymiany korespondencji, w tym doręczania pism stronie tego postępowania, dokonuje się za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji, pod warunkiem że strona tego postępowania wyraziła na to zgodę za pomocą tego systemu.

2. Zgoda jest:

- 1) równoznaczna z żądaniem doręczania pism stronie za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji;
- 2) skuteczna, jeżeli strona została pouczona o skutkach jej wyrażenia, w szczególności o tym, że wymiana korespondencji dotyczącej postępowania będzie dokonywana zgodnie z ust. 3.

3. W przypadku wyrażenia zgody wymiany korespondencji dotyczącej postępowania dokonuje się zgodnie z następującymi regulami:

- 1) strona składa pismo za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji, a do złożenia tego pisma nie jest wymagany podpis elektroniczny;
- 2) załączniki dołączone do pisma składa się zgodnie z przepisami określającymi szczegółowe wymagania, jakie powinien spełniać formularz, o którym mowa w ust. 1;
- 3) stronie po wysłaniu pisma za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji jest wystawiane przez ten system potwierdzenie złożenia tego pisma, które zawiera unikalny numer nadany przez ten system oraz datę złożenia pisma;
- 4) datą wszczęcia postępowania na wniosek strony złożony za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji jest dzień wystawienia potwierdzenia złożenia pisma, o którym mowa w pkt 3;
- 5) za datę złożenia pisma przez stronę uważa się wprowadzenie tego pisma do systemu teleinformatycznego Agencji;
- 6) stronie po otrzymaniu pisma w systemie teleinformatycznym Agencji jest wystawiane przez ten system zawiadomienie o otrzymaniu tego pisma, które jest przesyłane na adres elektroniczny podany w zgodzie, oraz potwierdzenie otrzymania pisma zawierające unikalny numer nadany przez ten system oraz datę otrzymania pisma;
- 7) za datę doręczenia stronie pisma za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji uznaje się dzień:
 - a) potwierdzenia odczytania pisma przez stronę w systemie teleinformatycznym Agencji, z tym że strona uzyskuje dostęp do treści tego pisma po dokonaniu tego potwierdzenia,
 - b) następujący po upływie 14 dni od dnia otrzymania pisma w systemie teleinformatycznym Agencji, jeżeli strona nie potwierdziła odczytania pisma przed upływem tego terminu.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, ustawę z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, ustawę z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej oraz ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.

4. Do pism skierowanych przez stronę i do strony w toku postępowania przed wyrażeniem zgody, a także w przypadku ustanowienia pełnomocnika do wymiany korespondencji dotyczącej postępowania przepisów ust. 1–3 nie stosuje się.

5. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania w zakresie wymiany korespondencji dotyczącej postępowania, którego dotyczy zgoda, mając na względzie wymagania określone w przepisach o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne oraz identyfikację podmiotu ubiegającego się o przyznanie lub wypłatę pomocy, a także zabezpieczenie przekazywanych danych przed dostępem osób nieuprawnionych.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2019 r. poz. 1167) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zadania oraz właściwość organów w zakresie określonym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.²⁾), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 1303/2013”, oraz w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159), zwanym dalej „rozporządzeniem 2021/1060”, w odniesieniu do rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, o którym mowa w części drugiej w tytule III w rozdziale II rozporządzenia nr 1303/2013 oraz w tytule III w rozdziale II rozporządzenia 2021/1060, zwanego dalej „rozwojem lokalnym kierowanym przez społeczność”;

b) w pkt 2:

– w lit. a po wyrazach „art. 32 ust. 2 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013” dodaje się wyrazy „oraz w art. 31 ust. 2 lit. b rozporządzenia 2021/1060”;

– w lit. b po wyrazach „art. 2 pkt 19 rozporządzenia nr 1303/2013” dodaje się wyrazy „oraz o których mowa w art. 32 rozporządzenia 2021/1060”;

– lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) udzielania wsparcia z udziałem funduszy, w ramach których jest finansowany rozwój lokalny kierowany przez społeczność, zwanych dalej „EFSI”, wspólne dla wszystkich EFSI”;

2) po art. 1 dodaje się art. 1a w brzmieniu:

„Art. 1a. Przepisów ustawy nie stosuje się do programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury.”;

3) w art. 2:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność jest wspierany w ramach programów lub planów finansowanych z udziałem EFSI, jeżeli takie wsparcie zostało przewidziane w tych programach lub planach, zwanych dalej „programami”.”;

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 270 z 15.10.2015, str. 1, Dz. Urz. UE L 200 z 26.07.2016, str. 140, Dz. Urz. UE L 259 z 27.09.2016, str. 79, Dz. Urz. UE L 338 z 13.12.2016, str. 34, Dz. Urz. UE L 129 z 19.05.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 176 z 07.07.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 335 z 15.12.2017, str. 1, Dz. Urz. UE L 193 z 30.07.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 291 z 16.11.2018, str. 5, Dz. Urz. UE L 123 z 10.05.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 99 z 31.03.2020, str. 5, Dz. Urz. UE L 130 z 24.04.2020, str. 1, Dz. Urz. UE L 231 z 17.07.2020, str. 4, Dz. Urz. UE L 356 z 26.10.2020, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 437 z 28.12.2020, str. 30.

- b) uchyla się ust. 2;
- 4) w art. 3:
- a) w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „art. 33 ust. 3 rozporządzenia nr 1303/2013” zastępuje się wyrazami „art. 32 ust. 2 rozporządzenia 2021/1060”,
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Eksperti stanowią co najmniej jedną trzecią składu komisji, a do ich powoływania stosuje się odpowiednio przepis art. 68a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818), zwanej dalej „ustawą w zakresie polityki spójności”.”;
- c) uchyla się ust. 4,
- d) dodaje się ust. 8 w brzmieniu:
- „8. Komisje i zarządy województw współpracują ze sobą w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 32 ust. 2 rozporządzenia 2021/1060, w szczególności przy ustalaniu zaistnienia okoliczności określonych w art. 5 ust. 3 pkt 1a i ust. 7 oraz przygotowywaniu list ocenionych LSR, o których mowa w art. 11 ust. 2.”;
- 5) w art. 4:
- a) w ust. 3 w pkt 4:
- w lit. a po wyrazach „art. 2 pkt 9 rozporządzenia nr 1303/2013” dodaje się wyrazy „oraz art. 2 pkt 4 rozporządzenia 2021/1060”,
 - w części wspólnej po wyrazach „art. 34 ust. 3 lit. f rozporządzenia nr 1303/2013” dodaje się wyrazy „oraz art. 33 ust. 3 lit. d rozporządzenia 2021/1060”,
- b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
- „6. W przypadku gdy do właściwości zarządu należy wybór operacji, które mają być realizowane w ramach LSR, i ustalanie kwoty wsparcia zgodnie z art. 34 ust. 3 lit. f rozporządzenia nr 1303/2013 oraz art. 33 ust. 3 lit. d rozporządzenia 2021/1060, członkowie zarządu nie mogą być zatrudnieni przez LGD na stanowisku związanym ze świadczeniem doradztwa na rzecz podmiotów ubiegających się o wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013 oraz w art. 34 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2021/1060.”;
- c) w ust. 7 po wyrazach „art. 34 ust. 3 lit. f rozporządzenia nr 1303/2013” dodaje się wyrazy „oraz art. 33 ust. 3 lit. d rozporządzenia 2021/1060”;
- 6) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:
- „Art. 4a. 1. Jeżeli członkowie komisji lub członkowie rady wyrazili na to zgodę w formie dokumentowej, głosowanie poza posiedzeniami komisji lub rady może odbywać się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej.
2. Informacja o możliwości udziału w posiedzeniu komisji lub rady z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej jest zawarta w zawiadomieniu o tym posiedzeniu, w którym ponadto jest zamieszczony dokładny opis sposobu uczestnictwa i wykonywania prawa głosu.
3. Wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej w głosowaniach na posiedzeniach komisji lub rady odbywa się przy zapewnieniu co najmniej:
- 1) transmisji posiedzenia w czasie rzeczywistym;
 - 2) dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której odpowiednio członek komisji lub rady może wypowiadać się w czasie posiedzenia;
 - 3) wykonywania prawa głosu osobiście lub przez pełnomocnika przed lub w czasie posiedzenia.
4. Wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej w głosowaniach na posiedzeniach oraz poza posiedzeniami odpowiednio komisji albo rady może podlegać odmiennym uregulowaniom, w tym ograniczeniom, odpowiednio w regulaminie komisji albo statucie LGD. Regulamin komisji albo statut LGD może wyłączyć możliwość stosowania przepisów ust. 1–3 odpowiednio w odniesieniu do komisji albo LGD.”;

- 7) w art. 5:
- a) w ust. 1:
- wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Wyboru LSR dokonuje się spośród LSR spełniających następujące warunki:”;
 - pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) LSR zawiera elementy określone w art. 32 ust. 1 rozporządzenia 2021/1060,”;
 - w pkt 2:
 - – wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„obszar objęty LSR jest spójny przestrzennie oraz:”;
 - – w lit. b po wyrazach „Europejskiego Funduszu Społecznego” dodaje się wyraz „Plus”;
 - – w lit. c średnik zastępuje się przecinkiem,
 - pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) LSR będzie realizowana przez LGD:
 - a) spełniającą wymagania określone w rozporządzeniu 2021/1060 oraz w art. 4,
 - b) posiadającą opracowany plan komunikacji z lokalną społecznością,”;
 - dodaje się pkt 4 i 5 w brzmieniu:
„4) LSR będzie współfinansowana ze środków wszystkich EFSD, o których współfinansowanie może się ubiegać LGD, ubiegając się o wybór LSR,
5) inne warunki określone w regulaminie konkursu”;
 - dodaje się część wspólną w brzmieniu:
„– zwane dalej „warunkami dostępu”.”;
- b) uchyla się ust. 2,
- c) w ust. 3:
- pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) przy zastosowaniu kryteriów wyboru LSR określonych w regulaminie konkursu;”;
 - po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
„1a) jeżeli LSR nie obejmuje obszaru gmin objętych innymi LSR wybranymi po dniu 1 stycznia 2021 r.,”;
- d) w ust. 4 wyrazy „2013 r.” zastępuje się wyrazami „2020 r.”,
- e) dodaje się ust. 5–7 w brzmieniu:
- „5. Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, uznaje się za spełniony także, jeżeli wnioskodawca jest stroną umowy o warunkach i sposobie realizacji LSR, zwanej dalej „umową ramową”, zawartej przed dniem 1 stycznia 2021 r., ale nie wcześniej niż dnia 1 stycznia 2016 r., a obszar objęty planowaną LSR jest tożsamy z obszarem objętym LSR i ta LSR stanowi załącznik do umowy ramowej.
6. W przypadku gdy co najmniej dwie LSR uzyskały taką samą liczbę punktów w ramach oceny kryteriów wyboru LSR, o kolejności wyboru LSR decyduje w kolejności wskazanej poniżej większa liczba:
- 1) punktów uzyskanych w ramach oceny kolejnych kryteriów wyboru LSR;
 - 2) mieszkańców obszaru objętego LSR ustalona zgodnie z ust. 4;
 - 3) członków stowarzyszonych w danej LGD.
7. W przypadku gdy co najmniej dwie LSR obejmują obszar tej samej gminy, o wyborze LSR decyduje większa liczba punktów uzyskanych w ramach oceny kryteriów wyboru LSR, a w przypadku gdy liczba punktów uzyskanych przez te LSR jest taka sama, o wyborze LSR decyduje kolejność ustalona w sposób określony w ust. 6.”;

- 8) w art. 7:
- a) w pkt 1 skreśla się wyrazy „oraz ministra właściwego do spraw rybołówstwa”;
 - b) w pkt 2 skreśla się wyrazy „i ministrem właściwym do spraw rybołówstwa”;
- 9) w art. 8 w ust. 1 w pkt 1:
- a) lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) miejsca zamieszczenia formularza wniosku o wybór LSR, formularza umowy ramowej oraz regulaminu konkursu,”;
 - b) w lit. e po wyrazie „warunków” dodaje się wyraz „dostępu”;
- 10) w art. 9:
- a) w ust. 2:
 - pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) tryb składania wniosków o wybór LSR i sposób uzupełniania w tych wnioskach braków, usuwania w nich uchybień, udzielania wyjaśnień lub przedkładania dokumentów niezbędnych do oceny warunków dostępu oraz poprawiania oczywistych omyłek;”;
 - po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) warunki dostępu;”;
 - pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) kryteria wyboru LSR wraz z podaniem sposobu ich oceny;”;
 - uchyla się pkt 3,
 - w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 i 9 w brzmieniu:

„8) wytyczne w zakresie sposobu podejmowania rozstrzygnięcia o wyborze LSR w sytuacji, o której mowa w art. 5 ust. 7;

9) wytyczne w zakresie sposobu rozszerzania obszaru LSR w sytuacji, o której mowa w art. 14 ust. 7 pkt 1.”;
 - b) w ust. 3 po wyrazach „danego kryterium wyboru” dodaje się wyrazy „lub minimalną łączną liczbę punktów”;
- 11) w art. 10:
- a) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. W razie stwierdzenia, że wniosek o wybór LSR zawiera braki inne niż określone w ust. 1 lub zawiera uchybienia, lub jest konieczne uzyskanie wyjaśnień lub dokumentów niezbędnych do oceny warunków dostępu, zarząd województwa wzywa LGD do uzupełnienia tych braków, usunięcia tych uchybień lub złożenia tych wyjaśnień lub tych dokumentów w terminie 14 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

3. Uzupełnienie we wniosku o wybór LSR braków innych niż określone w ust. 1 lub usunięcie w tym wniosku uchybień, lub złożenie wyjaśnień lub dokumentów niezbędnych do oceny spełnienia warunków dostępu nie może prowadzić do istotnej modyfikacji tego wniosku w zakresie spełnienia kryteriów wyboru LSR.”;
 - b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. W przypadku stwierdzenia, że wniosek o wybór LSR zawiera oczywiste omyłki pisarskie lub rachunkowe, zarząd województwa może poprawić je z urzędu, informując o tym LGD.”;
 - c) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Jeżeli nie są spełnione warunki dostępu, zarząd województwa informuje LGD o odrzuceniu LSR wraz z podaniem przyczyn odrzucenia LSR oraz pouczeniem o możliwości wniesienia sprzeciwu.

5. Od rozstrzygnięcia o odrzuceniu LSR LGD przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu.”;
 - d) po ust. 5 dodaje się ust. 5a–5f w brzmieniu:

„5a. Sprzeciw wnosi się:

 - 1) do komisji za pośrednictwem właściwego zarządu województwa;

- 2) na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 4.

5b. Sprzeciw zawiera:

- 1) oznaczenie komisji właściwej do rozpatrzenia sprzeciwu;
- 2) oznaczenie LGD;
- 3) wskazanie warunków dostępu, z których oceną LGD się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem;
- 4) podpis własnoręczny albo kwalifikowany podpis elektroniczny, albo podpis zaufany, albo podpis osobisty osoby upoważnionej do reprezentowania LGD – w zależności od sposobu utrwalenia pisma.

5c. W przypadku gdy sprzeciw:

- 1) nie spełnia wymogów, o których mowa w ust. 5a pkt 2 lub ust. 5b – komisja pozostawia sprzeciw bez rozpatrzenia;
- 2) nie został uwzględniony – komisja utrzymuje w mocy rozstrzygnięcie o odrzuceniu LSR;
- 3) został uwzględniony – komisja stwierdza spełnienie warunków dostępu.

5d. Komisja rozpatruje sprzeciw, weryfikując prawidłowość oceny wniosku w zakresie spełnienia warunków dostępu, z których oceną LGD się nie zgadza, w terminie nie dłuższym niż 21 dni, licząc od dnia otrzymania sprzeciwu.

5e. O wyniku rozpatrzenia sprzeciwu komisja informuje LGD w formie pisemnej wraz z uzasadnieniem, a w przypadku gdy sprzeciw nie został uwzględniony – wraz z pouczeniem o możliwości wniesienia skargi, o której mowa w art. 11a ust. 1.

5f. W rozpatrywaniu sprzeciwu nie mogą brać udziału członkowie komisji będący przedstawicielami zarządu województwa, którzy dokonywali oceny spełnienia warunków dostępu tej LSR, której dotyczy sprzeciw.”,

- e) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Jeżeli są spełnione warunki dostępu, LSR podlega ocenie pod względem spełnienia kryteriów wyboru LSR, zwanej dalej „oceną LSR”, dokonywanej przez komisję.”,

- f) dodaje się ust. 7–16 w brzmieniu:

„7. O wyniku oceny LSR komisja informuje LGD w terminie 4 miesięcy od dnia upływu terminu składania wniosków o wybór LSR. Informacja zawiera liczbę uzyskanych punktów w ramach poszczególnych kryteriów wyboru LSR i uzasadnienie tej oceny oraz pouczenie o możliwości wniesienia odwołania, o którym mowa w ust. 8.

8. Od wyniku oceny LSR LGD przysługuje prawo wniesienia odwołania.

9. Odwołanie wnosi się:

- 1) do instytucji zarządzającej programem:
 - a) współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – w przypadku gdy realizacja LSR ma być współfinansowana w całości lub części ze środków tego funduszu,
 - b) którego środki będą przeznaczone na współfinansowanie realizacji LSR – w pozostałych przypadkach;
- 2) na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 7.

10. Odwołanie zawiera:

- 1) oznaczenie instytucji zarządzającej programem, zwanej dalej „IZ”, właściwej do rozpatrzenia odwołania;
- 2) oznaczenie LGD;
- 3) wskazanie kryteriów wyboru LSR, z których oceną LGD się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem;
- 4) podpis własnoręczny albo kwalifikowany podpis elektroniczny, albo podpis zaufany, albo podpis osobisty osoby upoważnionej do reprezentowania LGD – w zależności od sposobu utrwalenia pisma.

11. W przypadku gdy realizacja LSR ma być współfinansowana również z EFSI innych niż Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, IZ, o której mowa w ust. 9 pkt 1, rozpatruje odwołanie w uzgodnieniu z IZ programem, którego środki będą przeznaczone na współfinansowanie realizacji tej LSR.

12. W przypadku gdy odwołanie:

- 1) nie spełnia wymogów określonych w ust. 9 pkt 2 lub ust. 10 – IZ pozostawia je bez rozpatrzenia;
- 2) nie zostało uwzględnione – IZ utrzymuje w mocy wynik oceny LSR;
- 3) zostało uwzględnione – IZ informuje komisję o wyniku dokonanej oceny kryteriów wyboru LSR, z których oceną LGD się nie zgadza, i wskazuje sposób załatwienia sprawy.

13. IZ rozpatruje odwołanie w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania.

14. O wyniku rozpatrzenia odwołania IZ informuje LGD w formie pisemnej wraz z podaniem uzasadnienia.

15. Do oceny spełnienia kryteriów wyboru LSR wskazanych w odwołaniu, IZ może wyznaczyć ekspertów. Eksperci są wybierani spośród osób wpisanych do wykazu ekspertów prowadzonego przez IZ, a do ich powoływania stosuje się odpowiednio art. 68a ustawy w zakresie polityki spójności, z tym że wyznaczonymi ekspertami nie mogą być osoby, które brały udział w ocenie LSR dokonanej przez komisję.

16. W przypadku uwzględnienia odwołania komisja dokonuje aktualizacji oceny LSR, w odniesieniu do której IZ uwzględniła odwołanie, uwzględniając wskazany przez IZ sposób załatwienia sprawy.”;

12) w art. 11:

- a) w ust. 1 skreśla się zdanie drugie,
- b) w ust. 3 wyrazy „ust. 6” zastępuje się wyrazami „art. 11a ust. 1”,
- c) uchyla się ust. 4,
- d) w ust. 5 wyrazy „w terminie 4 miesięcy” zastępuje się wyrazami „w terminie 6 miesięcy”,
- e) uchyla się ust. 6;

13) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. 1. LGD przysługuje prawo wniesienia do sądu administracyjnego skargi:

- 1) na rozstrzygnięcie komisji o utrzymaniu w mocy rozstrzygnięcia o odrzuceniu LSR – w przypadku nieuwzględnienia przez komisję sprzeciwu,
- 2) na uchwałę, o której mowa w art. 11 ust. 1

– na zasadach i w trybie określonych dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z 2020 r. poz. 2299 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 54, 159 i 1598).

2. Skarga jest wnoszona przez LGD w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w art. 10 ust. 5e, albo uchwały, o której mowa w art. 11 ust. 1. Skarga podlega wpisowi stałemu.

3. Sąd rozpoznaje skargę w terminie 30 dni od dnia jej wniesienia.

4. Wniesienie skargi:

- 1) po terminie, o którym mowa w ust. 2,
- 2) bez uiszczenia wpisu stałego w terminie, o którym mowa w ust. 2

– powoduje pozostawienie skargi bez rozpoznania.

5. W przypadku, o którym mowa w art. 5 ust. 7, lub jeżeli zostaną wyczerpane środki przeznaczone na wybór LSR, lub jeżeli nie jest spełniony warunek określony w art. 5 ust. 3 pkt 1a, sąd, uwzględniając skargę, stwierdza tylko, że ocena wniosku LSR została przeprowadzona z naruszeniem prawa i nie uchyla rozstrzygnięcia komisji, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, albo uchwały, o której mowa w art. 11 ust. 1.”;

14) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Art. 12. 1. Do postępowania w sprawie wyboru LSR, w tym w zakresie oceny spełniania warunków dostępu i oceny LSR, do postępowania w sprawie sprzeciwu oraz do postępowania w sprawie odwołania nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, z wyjątkiem przepisów dotyczących:

- 1) właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, doręczeń, udostępniania akt, skarg i wniosków,
- 2) wezwań – w przypadku postępowania w sprawie oceny spełniania warunków dostępu – o ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

2. W postępowaniu w sprawie wyboru LSR, w tym w zakresie oceny spełniania warunków dostępu i oceny LSR, zarząd województwa oraz komisja, przed którymi toczy się postępowanie:

- 1) stoją na straży praworządności;
- 2) są obowiązane w sposób wyczerpujący rozpatrzyć wniosek o wybór LSR i załączone do niego dokumenty oraz dowody przedstawione przez LGD w toku postępowania w sprawie oceny spełniania warunków dostępu i oceny LSR;
- 3) zapewniają równe traktowanie wszystkich LGD.

3. W postępowaniu w sprawie wyboru LSR, w tym w zakresie oceny spełniania warunków dostępu i oceny LSR, w postępowaniu w sprawie sprzeciwu oraz w postępowaniu w sprawie odwołania zarząd województwa lub IZ, przed którymi toczą się te postępowania, udziela LGD, na ich żądanie, niezbędnych pouczeń co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem tych postępowań.

4. LGD uczestnicząca w postępowaniu w sprawie oceny spełniania warunków dostępu i oceny LSR, w postępowaniu w sprawie sprzeciwu oraz w postępowaniu w sprawie odwołania, jest obowiązana przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.”;

15) w art. 14:

- a) w ust. 2 skreśla się wyrazy „oraz ministra właściwego do spraw rybołówstwa”,
- b) uchyla się ust. 3,
- c) w ust. 4:
 - we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „art. 33 ust. 5 rozporządzenia nr 1303/2013” dodaje się wyrazy „oraz w art. 32 ust. 4 rozporządzenia 2021/1060”,
 - uchyla się pkt 5 i 9,
- d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Załącznikami do umowy ramowej są wybrana LSR oraz plan komunikacji z lokalną społecznością.”,
- e) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Jeżeli środki przeznaczone na realizację LSR są dostępne, obszar gminy, który nie jest objęty żadną wybraną LSR, może zostać:

 - 1) przyłączony do obszaru objętego jedną z wybranych LSR, który graniczy z obszarem gminy nieobjętym żadną wybraną LSR – przez wprowadzenie zmiany w umowie ramowej albo
 - 2) objęty LSR, której dotyczy wniosek o wybór LSR złożony w kolejnym konkursie na wybór LSR – w przypadku gdy taki konkurs zostanie przeprowadzony.”;

16) w art. 15:

- a) w ust. 1:
 - we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „i minister właściwy do spraw rybołówstwa opracowują” zastępuje się wyrazem „opracowuje”,
 - w pkt 1 i 2 wyrazy „instytucjami zarządzającymi programami” zastępuje się wyrazem „IZ”,
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Regulamin, o którym mowa w art. 9 ust. 1, w zakresie kryteriów wyboru LSR minister właściwy do spraw rozwoju wsi opracowuje po zasięgnięciu opinii komitetów monitorujących programy, o ile zostały ustanowione.”;

17) w art. 16:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wsparcie, o którym mowa w art. 35 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 1303/2013, może być udzielone temu samemu podmiotowi tylko raz i tylko w ramach jednego programu, chyba że od dnia udzielenia tego wsparcia po raz ostatni, w tym także w ramach innego programu, upłynęły 3 lata.”,

b) w ust. 2:

- w pkt 1 wyrazy „art. 5 ust. 1 pkt 2;” zastępuje się wyrazami „art. 5 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 5.”,
- uchyla się pkt 2.

Art. 4. W ustawie z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2137) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 1 po pkt 13a dodaje się pkt 13b w brzmieniu:

„13b) zarządzanie ryzykiem;”;

2) w art. 5:

a) w ust. 6 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1) zadanie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, w zakresie wykonywania badań agrochemicznych;
- 2) tworzenie i prowadzenie bazy danych zawierającej wyniki badań agrochemicznych w celu, o którym mowa w art. 68 lit. a rozporządzenia nr 1305/2013.”;

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Badania agrochemiczne są wykonywane na podstawie planu opracowanego i przekazanego Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej przez instytucję zarządzającą.”,

c) w ust. 8 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie:

- „1) przekazuje się do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok, w którym mają być wykonane planowane badania agrochemiczne;
- 2) zawiera:
 - a) zakres parametrów, które będą podlegały badaniom agrochemicznym,
 - b) metody, zgodnie z którymi zostaną wykonane badania agrochemiczne,
 - c) liczbę obiektów pomiarowych, w których zostaną wykonane badania agrochemiczne,
 - d) terminy wykonania badań agrochemicznych.”;

3) w art. 14 w ust. 2 po wyrazach „postępowanie scaleniowe” dodaje się wyrazy „w ramach operacji w zakresie scalania gruntów”;

4) w art. 19 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Na wniosek agencji płatniczej albo podmiotu wdrażającego minister właściwy do spraw rozwoju wsi w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych może wyrazić zgodę na przyznanie pomocy do określonej wysokości, przekraczającej wysokość limitu, o którym mowa w ust. 1.”;

5) w art. 26 w ust. 1 i w ust. 2 w pkt 2, w art. 29 w ust. 3, w art. 32 w ust. 1, w art. 33 w ust. 1 i w ust. 2 w części wspólnej, w art. 38 w ust. 2, w art. 39, w art. 45 w ust. 3 oraz w art. 48a w ust. 1 wyrazy „i 13a” zastępuje się wyrazami „, 13a i 13b”;

6) w art. 34 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. W przypadku operacji realizowanych w ramach poddziałania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. c, i operacji realizowanych w ramach działania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 7, właściwość miejscową organu ustala się według miejsca realizacji operacji.

4. W przypadku operacji w zakresie scalania gruntów realizowanych w ramach poddziałania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. c, stroną umowy o przyznaniu pomocy jest powiat reprezentowany przez starostę.”;

7) w art. 37a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do beneficjenta będącego jednostką sektora finansów publicznych lub instytucją badawczą posiadającą status państwowego instytutu badawczego w rozumieniu art. 21 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1383 oraz z 2021 r. poz. 1192 i 2333), a w przypadku gdy umowa o przyznaniu pomocy jest zawierana z grupą beneficjentów – jeżeli wszyscy beneficjenci są jednostkami sektora finansów publicznych lub takimi instytucjami badawczymi.”;

8) w art. 42 w ust. 1 w pkt 1 wyraz „13a” zastępuje się wyrazem „13b”;

9) w art. 55 w ust. 5a po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) propozycje operacji do planu komunikacyjnego, o którym mowa w art. 54 ust. 3 lit. b ppkt vi rozporządzenia nr 1305/2013, oraz propozycje zmian tych operacji są zgłaszane instytucji zarządzającej; do tych propozycji stosuje się przepisy ust. 2c i 2d;”;

10) w art. 57b w pkt 1 po lit. a dodaje się lit. aa w brzmieniu:

„aa) które są zgodne z jednym z priorytetów programu;”;

11) w art. 57c:

a) w ust. 1:

- we wprowadzeniu do wyliczenia skreśla się wyrazy „oraz stwierdzenia spełnienia warunków wyboru operacji”,
- w pkt 2 średnik zastępuje się kropką i uchyla się pkt 3,

b) uchyla się ust. 3;

12) w art. 57d:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wybór operacji partnera KSOW następuje na jego wniosek złożony do jednostki właściwej do dokonania wyboru operacji.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. Wniosek o wybór operacji może być również złożony przez dwóch lub więcej partnerów KSOW, którzy zawarli w formie pisemnej umowę, na podstawie której zamierzają wspólnie realizować operację i wspólnie ubiegać się o zwrot kosztów poniesionych na realizację tej operacji, reprezentowanych przez jednego z tych partnerów KSOW.

1b. Ilekroć w przepisach ustawy jest mowa o partnerze KSOW rozumie się przez to także partnerów KSOW, o których mowa w ust. 1a, jeżeli wspólnie realizują operację i wspólnie ubiegają się o zwrot kosztów poniesionych na realizację tej operacji.”;

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Jeżeli wniosek o wybór operacji nie spełnia wymagań innych niż określone w ust. 4, jednostka właściwa do dokonania wyboru operacji wzywa partnera KSOW, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, do uzupełnienia braków w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, chyba że zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki wskazujące na to, że operacja nie zostanie wybrana. Pisma utrwalone w postaci papierowej opatruje się podpisem własnoręcznym, a utrwalone w postaci elektronicznej – kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną organu administracji publicznej ze wskazaniem w treści pisma osoby opatrującej pismo pieczęcią.”;

d) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Jeżeli partner KSOW, mimo wezwania, o którym mowa w ust. 5, nie uzupełnił braków w wyznaczonym terminie, jednostka właściwa do dokonania wyboru operacji ponownie wzywa partnera KSOW, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w sposób określony w ust. 5 zdanie drugie, do uzupełnienia braków w terminie 7 dni od dnia doręczenia ponownego wezwania, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.”;

e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Jeżeli nie są spełnione warunki wyboru operacji, jednostka właściwa do dokonania wyboru operacji informuje partnera KSOW, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w sposób określony w ust. 5 zdanie drugie, o niespełnieniu warunków wyboru operacji, wskazując warunek, którego niespełnienie zostało stwierdzone, oraz uzasadniając to stwierdzenie.”

f) uchyla się ust. 10–12;

13) w art. 57e:

a) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) informuje, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, w sposób określony w art. 57d ust. 5 zdanie drugie, partnera KSOW o:

- a) wyniku wyboru operacji, wskazując liczbę punktów uzyskanych przez operację w ramach oceny poszczególnych kryteriów wyboru operacji oraz uzasadniając tę ocenę,
- b) możliwości wyboru operacji, jeżeli zwolnią się środki wystarczające do jej realizacji lub partner KSOW zgodzi się zrealizować operację za środki, jakie pozostały po ogłoszeniu listy, o której mowa w pkt 1 – w przypadku operacji, która uzyskała wymaganą liczbę punktów, ale nie mieści się w limicie, o którym mowa w art. 57b pkt 3,
- c) terminie, w jakim należy wyrazić zgodę na zawarcie umowy, jeżeli zwolnią się środki wystarczające do realizacji operacji lub partner KSOW zgodzi się zrealizować operację za środki, jakie pozostały po ogłoszeniu listy, o której mowa w pkt 1 – w przypadku operacji, która uzyskała wymaganą liczbę punktów, ale nie mieści się w limicie, o którym mowa w art. 57b pkt 3.”

b) w ust. 3 w pkt 1 średnik zastępuje się kropką i uchyla się pkt 2,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Operacja, która uzyskała wymaganą liczbę punktów, ale nie mieści się w limicie, o którym mowa w art. 57b pkt 3, może zostać wybrana, jeżeli zwolnią się środki wystarczające do jej realizacji, które zostały przeznaczone na realizację wybranych operacji, lub partner KSOW zgodzi się zrealizować operację za środki, jakie pozostały po ogłoszeniu listy, o której mowa w ust. 1 pkt 1.”

d) uchyla się ust. 4;

14) w art. 57g:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 4,

b) uchyla się ust. 2.

Art. 5. W ustawie z dnia 27 maja 2015 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 719) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 11:

a) w ust. 2 po wyrazach „Jednostki samorządu terytorialnego” dodaje się wyrazy „oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie”;

b) w ust. 4 po wyrazach „o której mowa w ust. 1 i 2,” dodaje się wyrazy „oraz Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie”;

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Jednostka samorządu terytorialnego, o której mowa w ust. 1 i 2, oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie zwracają środki, o których mowa w ust. 3 pkt 1, lub środki z pomocy technicznej, w wysokości udziału refundowanego ze środków EFRROW, na rachunek dochodów właściwego dysponenta, ze środków otrzymanych z agencji płatniczej tytułem refundacji wydatków kwalifikowalnych ze środków EFRROW, w terminie 10 dni od dnia otrzymania tych środków.”

d) w ust. 6 po wyrazach „jednostki samorządu terytorialnego” dodaje się wyrazy „lub Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie”;

- e) w ust. 7:
- we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „o której mowa w ust. 1 i 2,” dodaje się wyrazy „lub Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,”
 - w części wspólnej po wyrazach „jednostki samorządu terytorialnego” dodaje się wyrazy „lub Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie”;
- f) w ust. 8 po wyrazach „o której mowa w ust. 1 i 2” dodaje się wyrazy „, lub z ministrem właściwym do spraw gospodarki wodnej – na wniosek Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie”;
- 2) w art. 13:
- a) w ust. 1:
- uchyla się pkt 1 i 2,
 - w części wspólnej wyrazy „kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację tych operacji” zastępuje się wyrazami „pomocy w ramach tych działań”;
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Lokalne grupy działania, które realizują operacje w ramach poddziałań:
- 1) wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność,
 - 2) przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania
- mogą otrzymać środki z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie pomocy w ramach tych poddziałań.”
- c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:
- „2a. Beneficjenci PROW 2014–2020, którzy realizują operacje w ramach działań:
- 1) transfer wiedzy i działalność informacyjna – w przypadku jednostek doradztwa rolniczego, instytutów badawczych i uczelni,
 - 2) usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw – w przypadku jednostek doradztwa rolniczego, instytutów badawczych i uczelni,
 - 3) współpraca, z wyłączeniem pomocy wypłaconej w formie, o której mowa w art. 67 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013 – w przypadku jednostek doradztwa rolniczego i instytutów badawczych,
 - 4) przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych na operacje typu inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej – w przypadku spółek wodnych i związków spółek wodnych
- objętych PROW 2014–2020, mogą otrzymać środki z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie pomocy w ramach tych działań.
- 2b. W zakresie, w jakim pomoc na operacje realizowane w ramach działań i poddziałań objętych PROW 2014–2020, o których mowa w ust. 1–2a, jest przyznawana i wypłacana w formie refundacji poniesionych kosztów kwalifikowalnych, jednostki samorządu terytorialnego, lokalne grupy działania i inni beneficjenci PROW 2014–2020, o których mowa w ust. 1–2a, otrzymują środki z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację tych operacji.”
- d) w ust. 3 wyrazy „w ust. 1 i 2” zastępuje się wyrazami „w ust. 1–2a”;
- 3) art. 14 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 14. 1. Jednostka samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 13 ust. 1, lokalna grupa działania, o której mowa w art. 13 ust. 2, albo beneficjent PROW 2014–2020, o którym mowa w art. 13 ust. 2a, spłaca pożyczkę, o której mowa w art. 13 ust. 3, ze środków EFRROW otrzymanych z agencji płatniczej z tytułu pomocy przyznanej na realizację operacji, o których mowa w art. 13 ust. 1–2a, w terminie 10 dni od dnia otrzymania tych środków.
2. Jeżeli jednostka samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 13 ust. 1, lokalna grupa działania, o której mowa w art. 13 ust. 2, albo beneficjent PROW 2014–2020, o którym mowa w art. 13 ust. 2a, nie otrzyma z agencji płatniczej środków EFRROW z tytułu pomocy przyznanej na realizację operacji, o których mowa w art. 13 ust. 1–2a, z przyczyn leżących po ich stronie, spłaca pożyczkę, o której mowa w art. 13 ust. 3, w terminie 60 dni od dnia otrzymania informacji o odmowie wypłaty środków z tytułu tej pomocy.
- ”

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, dana jednostka samorządu terytorialnego, dana lokalna grupa działania albo dany beneficjent PROW 2014–2020 spłaca pożyczkę, o której mowa w art. 13 ust. 3, wraz z odsetkami od tej części pożyczki, której wysokość odpowiada wysokości nieotrzymanych środków, liczonymi od dnia przekazania środków tej pożyczki.”;

4) w art. 15:

a) w ust. 3 po wyrazach „lokalnej grupie działania” dodaje się wyrazy „, albo beneficjentowi PROW 2014–2020”,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki, tryb i terminy udzielania z budżetu państwa pożyczek na wyprzedzające finansowanie pomocy w ramach działań i poddziałań, o których mowa w art. 13 ust. 1–2a, rozliczania oraz zwrotu tych pożyczek, uwzględniając zakres działań i poddziałań, o których mowa w art. 13 ust. 1–2a.”;

5) w art. 18:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Beneficjenci PROW 2014–2020, którzy realizują operacje w ramach działań:

- 1) transfer wiedzy i działalność informacyjna – w przypadku jednostek doradztwa rolniczego, instytutów badawczych i uczelni,
- 2) usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw – w przypadku jednostek doradztwa rolniczego, instytutów badawczych i uczelni,
- 3) wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER,
- 4) współpraca,
- 5) przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych na operacje typu inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej – w przypadku spółek wodnych i związków spółek wodnych

– objętych PROW 2014–2020, mogą otrzymać środki z budżetu państwa przeznaczone na wyprzedzające finansowanie pomocy w ramach tych działań z agencji płatniczej realizującej płatności z EFRROW.”;

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W zakresie, w jakim pomoc na operacje realizowane w ramach działań objętych PROW 2014–2020, o których mowa w ust. 1, jest przyznawana i wypłacana w formie refundacji poniesionych kosztów kwalifikowalnych, beneficjenci PROW 2014–2020, o których mowa w tym przepisie, otrzymują środki na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację tych operacji.”;

c) w ust. 2:

– w pkt 1 po wyrazach „nr 1303/2013” dodaje się wyrazy „– w przypadku działań, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4”;

– pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) jeżeli dany beneficjent wnioskował o ich wypłatę we wniosku o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2137 oraz z 2022 r. poz. 88), zwanej dalej „ustawą PROW 2014–2020”, albo na formularzu wniosku opracowanym przez agencję płatniczą – w przypadku działań, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2;”;

6) w art. 20 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) współpraca, z wyłączeniem pomocy wypłacanej w formie, o której mowa w art. 67 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013;”;

7) w art. 22 po wyrazach „o których mowa w art. 11,” dodaje się wyrazy „na wyprzedzające finansowanie pomocy, o którym mowa w”;

8) w art. 23:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Środki z budżetu państwa otrzymują:

- 1) państwowe jednostki budżetowe realizujące operacje w ramach pomocy technicznej objętej PROW 2014–2020 na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację tych operacji,
- 2) państwowe i samorządowe jednostki budżetowe realizujące operacje w ramach działania transfer wiedzy i działalność informacyjna objętego PROW 2014–2020 na wyprzedzające finansowanie pomocy,
- 3) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa realizujące operacje w ramach pomocy technicznej objętej PROW 2014–2020 na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację tych operacji,
- 4) jednostki doradztwa rolniczego realizujące operacje w ramach pomocy technicznej objętej PROW 2014–2020 na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację tych operacji

– zgodnie z klasyfikacją dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 39 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.”

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jednostki, o których mowa w ust. 1:

- 1) pkt 1, 3 i 4, dokonują zwrotu środków, o których mowa w ust. 1, do wysokości udziału refundowanego ze środków EFRROW – ze środków EFRROW otrzymanych z agencji płatniczej z tytułu refundacji kosztów kwalifikowalnych,
- 2) pkt 2, dokonują zwrotu środków, o których mowa w ust. 1, ze środków EFRROW otrzymanych z agencji płatniczej

– na rachunek bieżący dochodów właściwej państwowej jednostki budżetowej, w terminie 10 dni od dnia otrzymania tych środków.”

c) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Jeżeli jednostka, o której mowa w ust. 1 pkt 3 lub 4, nie otrzyma refundacji, o której mowa w ust. 3 pkt 1, zwraca środki, o których mowa w ust. 1, przeznaczone na:

- 1) finansowanie operacji w wysokości nieobjętej refundacją ze środków EFRROW oraz
- 2) współfinansowanie krajowe wydatków realizowanych z udziałem środków EFRROW w wysokości odpowiadającej proporcjonalnie – w stosunku do wysokości środków, o których mowa w pkt 1 – udziałowi tego współfinansowania w finansowaniu operacji

– w terminie 60 dni od dnia otrzymania informacji o odmowie wypłaty środków, z tym że w przypadku gdy zwrot środków następuje z przyczyn leżących po stronie danej jednostki, o której mowa w ust. 1 pkt 3 i 4, te środki są zwracane wraz z odsetkami liczonymi od dnia ich przekazania.”

Art. 6. W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 i 2368) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 199 w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) innych środków publicznych, na zasadach określonych w przepisach:

- a) ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057),
- b) ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818),
- c) ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2021 r. poz. 2137 oraz z 2022 r. poz. 88).”;

- 2) w art. 240 w ust. 4 w pkt 17 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 18 w brzmieniu:
„18) prowadzą sprawy dotyczące powiadomień, o których mowa w art. 395a ust. 1 pkt 1, w przypadku robót, czynności lub urządzeń wodnych wykonywanych przez podmioty inne niż Wody Polskie.”;
- 3) w art. 394 w ust. 1 pkt 9 otrzymuje brzmienie:
„9) wykonanie stawów, które nie są napełniane w ramach usług wodnych, ale wyłącznie wodami opadowymi lub roztopowymi, lub wodami gruntowymi o powierzchni nieprzekraczającej 5000 m² oraz głębokości nieprzekraczającej 3 m od naturalnej powierzchni terenu, o zasięgu oddziaływania niewykraczającym poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem, lub terenu znajdującego się w zasięgu oddziaływania, gdy zakład posiada uprzednią pisemną zgodę właścicieli gruntów objętych oddziaływaniem na wykonanie stawu;”;
- 4) w art. 395:
 - a) pkt 11 i 12 otrzymują brzmienie:
 - „11) zatrzymywanie wody w rowach, jeżeli zasięg oddziaływania nie wykracza poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem, lub terenu znajdującego się w zasięgu oddziaływania, gdy zakład posiada uprzednią pisemną zgodę właścicieli gruntów objętych oddziaływaniem na zatrzymywanie wody w rowach;
 - 12) hamowanie odpływu wody z obiektów drenarskich, jeżeli zasięg oddziaływania nie wykracza poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem, lub terenu znajdującego się w zasięgu oddziaływania, gdy zakład posiada uprzednią pisemną zgodę właścicieli gruntów objętych oddziaływaniem na hamowanie odpływu wody z obiektów drenarskich;”;
 - b) uchyla się pkt 13,
 - c) w pkt 14 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 15 i 16 w brzmieniu:
 - „15) przebudowa rowów w celu zatrzymywania wody, jeżeli zasięg oddziaływania nie wykracza poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem, lub terenu znajdującego się w zasięgu oddziaływania, gdy zakład posiada uprzednią pisemną zgodę właścicieli gruntów objętych oddziaływaniem na przebudowę rowów w celu zatrzymywania wody;
 - 16) przebudowa obiektów drenarskich w celu hamowania odpływu wody, jeżeli zasięg oddziaływania nie wykracza poza granice terenu, którego zakład jest właścicielem, lub terenu znajdującego się w zasięgu oddziaływania, gdy zakład posiada uprzednią pisemną zgodę właścicieli gruntów objętych oddziaływaniem na przebudowę obiektów drenarskich w celu hamowania odpływu wody.”;
- 5) po art. 395 dodaje się art. 395a w brzmieniu:

„Art. 395a. 1. Przed wykonaniem robót, czynności lub urządzeń wodnych, o których mowa w art. 395 pkt 15 i 16, jest wymagane dokonanie powiadomienia:

 - 1) właściwego organu Wód Polskich – w przypadku robót, czynności lub urządzeń wodnych wykonywanych przez podmioty inne niż Wody Polskie;
 - 2) ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej – w przypadku robót, czynności lub urządzeń wodnych wykonywanych przez Wody Polskie.

2. Powiadomienie zawiera:

 - 1) oznaczenie zakładu dokonującego powiadomienia z podaniem jego siedziby i adresu;
 - 2) określenie:
 - a) celu planowanych do wykonania robót, czynności lub urządzeń wodnych,
 - b) stanu prawnego nieruchomości, na której jest planowane wykonanie robót, czynności lub urządzeń wodnych,
 - c) w sposób opisowy zakresu planowanych do wykonania robót, czynności lub urządzeń wodnych, podstawowych parametrów charakteryzujących te roboty, czynności lub urządzenia wodne oraz warunków ich wykonania,
 - d) lokalizacji robót, czynności lub urządzeń wodnych, które są planowane do wykonania, z podaniem nazwy lub numeru obrębu ewidencyjnego wraz z numerem lub numerami działek ewidencyjnych oraz ich współrzędnymi,

e) planowanego terminu rozpoczęcia robót lub czynności.

3. Do powiadomienia dołącza się pisemne zgody właścicieli gruntów, na które będą oddziaływać planowane roboty, czynności lub urządzenia wodne, jeżeli uzyskanie tych zgód jest wymagane.

4. Jeżeli powiadomienie nie zawiera elementów, o których mowa w ust. 2, odpowiednio właściwy organ Wód Polskich albo minister właściwy do spraw gospodarki wodnej wzywa zakład do uzupełnienia braków w powiadomieniu w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia tego wezwania, wskazując elementy powiadomienia wymagające uzupełnienia, a także skutki braku uzupełnienia powiadomienia.

5. Brak uzupełnienia powiadomienia w sposób określony w wezwaniu, o którym mowa w ust. 4, w terminie wyznaczonym w tym wezwaniu powoduje uznanie powiadomienia za niedokonane.”.

Art. 7. 1. Postępowania administracyjne w sprawie wydania pozwolenia na budowę stawów i zbiorników, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 31 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i niezakończone przed tym dniem decyzją ostateczną umarza się z mocy prawa, a do budowy tych stawów i zbiorników stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą dotyczące zgłoszenia, o którym mowa w art. 30 ustawy zmienianej w art. 1, z tym że termin, o którym mowa w art. 30 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1, jest liczony od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Postępowania administracyjne w sprawie wydania pozwolenia wodnoprawnego w zakresie, o którym mowa w art. 394 ust. 1 pkt 9 i art. 395 pkt 11, 12, 15 i 16 ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i niezakończone przed tym dniem decyzją ostateczną umarza się z mocy prawa, z tym że do spraw, o których mowa w:

- 1) art. 394 ust. 1 pkt 9 ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się przepisy dotyczące zgłoszenia wodnoprawnego, o którym mowa w art. 394 ustawy zmienianej w art. 6;
- 2) art. 395 pkt 15 i 16 ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się przepisy dotyczące powiadomienia, o których mowa w art. 395a ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 8. Do realizacji rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, o którym mowa w części drugiej w tytule III w rozdziale II rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.²⁾), z udziałem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 3 w dotychczasowym brzmieniu.

Art. 9. Znosi się komisje, o których mowa w art. 33 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, a dokumentację wytworzoną przez daną komisję przechowuje zarząd województwa, który powołał tę komisję.

Art. 10. 1. Plan, o którym mowa w art. 5 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 4, który został opracowany i przekazany w 2021 r. Krajowej Stacji Chemiczno-Rolniczej przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 4 w dotychczasowym brzmieniu, zachowuje ważność i nie wymaga zmiany.

2. Do wyboru operacji partnera KSOW, o którym mowa w ustawie zmienianej w art. 4, w sprawach objętych postępowaniami wszczętymi i niezakończonymi przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 4 w dotychczasowym brzmieniu.

3. Do umowy na realizację operacji partnera KSOW, o którym mowa w ustawie zmienianej w art. 4, zawieranej od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, w przypadku gdy wybór tej operacji został dokonany:

- 1) w postępowaniu, o którym mowa w ust. 2, albo

2) przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy

– stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 4 w dotychczasowym brzmieniu.

Art. 11. Do jednostek, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy zmienianej w art. 5 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy otrzymały środki z budżetu państwa na wyprzedzające finansowanie kosztów kwalifikowalnych ponoszonych na realizację operacji w ramach pomocy technicznej objętej Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 5 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że w przypadku gdy dana jednostka otrzymała informację o odmowie wypłaty środków z tytułu refundacji kosztów kwalifikowalnych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, termin, o którym mowa w art. 23 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 5 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, liczy się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 5 pkt 2–4, które wchodzi w życie po upływie 5 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*